

GESCHIEDENIS 4e KLAS JANUARI 2000
EIGEN GESCHIEDENIS - TIJDREKENING - KALMTHOUT

maandag 10.01	Littekens	1. Littekens: opstel en tekening
dinsdag 11.01	Ziek (Welke ziektes heb je gehad)	2. Ziek: opstel en tekening
woensdag 12.01	Mijn eerste schooldag en andere scholen	3. Mijn eerste schooldag: opstel en tekening. Lijst van scholen waar je al geweest bent.
donderdag 13.01	Mijn eerste huis en andere huizen. In welk huis woon ik, wie heeft het gebouwd, hoe oud is het, wie heeft er vroeger gewoond?	4. Waar ik gewoond heb: opstel en tekening Lijst van woonplaatsen.
vrijdag 14.01	Mijn eerste reis en andere reizen. Welke reizen heb ik al gemaakt. Wat is er van elke reis overgebleven: aandenken, prentkaarten, vondsten, souvenirs enz...	5. Mijn reizen: opstel, tekening Lijst van reisbestemmingen, souvenirs, enz..
maandag 17.01	Mijn eerste herinnering en andere herinneringen	6. Mijn eerste herinnering. Opstel en tekening Lijst van herinneringen
dinsdag 18.01	Herinneringen van mijn ouders OUDERS LATEN MEEWERKEN	7. Herinnering van vader, moeder. Opstel en tekening.
woensdag 19.01	Herinnering van mijn grootouders. Grootouders vertellen over hun herinneringen. OUDERS EN GROOTOUDERS LATEN MEEWERKEN	8. Herinnering van 1 of meer grootouders. Opstel en tekening Lijst van herinneringen.
donderdag 20.01	Mijn voornaam, voornamen. Hoeveel voornamen heb je. Waar komen ze vandaan, wat betekenen ze. Waarom heb je die voornamen gekregen. OUDERS LATEN MEEWERKEN. Opzoeken in bibliotheek	9. Mijn voornaam. Tekst over de eigen voornaam overschrijven. Lijst van de voornamen van de kinderen van de klas, met betekenis.
vrijdag 21.01	Mijn familienaam. Wat betekent hij, waar komt hij vandaan. OUDERS LATEN MEEWERKEN. Opzoeken in bibliotheek	10. Mijn familienaam. Tekst over de eigen familienaam opschrijven. Familienamen van de andere kinderen van de klas opschrijven.
maandag 24.01	Mijn stamboom. Schrijf naam en voornaam van jezelf, van je ouders, van je grootouders en zo mogelijk nog meer. OUDERS, GROOTOUDERS LATEN MEEWERKEN.	11. Mijn stamboom. In een boomvorm de eigen naam, die van de ouders en de grootouders zetten. Namen en voornamen van de ouders van de kinderen van de klas.
dinsdag 25.01	Mijn gemeente. Een bekend historisch gebouw in de gemeente.	12. Mijn gemeente. tekening van een historisch gebouw.
woensdag 26.01	De tijd: Urd, Werdandi en Skuld, de schikgodinnen Clotho, Lachesis, Atropos. Verhaal	13. De tijd: de Nornen tekening de schikgodinnen tekening en namen.

donderdag 27.01	De tijdrekening: seconden, minuten uren, dagen, weken, maanden, jaren, eeuwen, enz. Seconden, minuten, uren: beleven en dat opschrijven als houvast	14. De tijdrekening: tabel en uitleg
vrijdag 28.01	De eeuwen: vertellingen over belangrijke personen uit verschillende eeuwen. De moderne tijd (vanaf 1600)	15. De eeuwen: titel met data en tekening
maandag 31.01	De eeuwen: vertellingen uit de Middeleeuwen (van 400 tot 1600)	16. De eeuwen: 4 titels en tekeningen
dinsdag 01.02	De eeuwen: vertellingen uit de Oudheid en aanvang van onze tijdrekening (1-400)	17. De eeuwen: 4 titels en tekeningen
woensdag 02.02	Geschiedenis van Kalmthout: de oudste vermelding, namen van de verschillende landschappen, verhalen Gotisch schrift	18. Kalmthout: De eerste vermelding. tekening en namen van landschappen.
donderdag 03.02	Geschiedenis van Kalmthout. Turf. Vertelling	19. Kalmthout: Turf. Tekening
vrijdag 04.02	Geschiedenis van Kalmthout. Schoolstrijd	20. Kalmthout: Schoolstrijd

Aan de ouders van kinderen uit de vierde klas.

beste,

Zoals je kan zien op bijgevoegd programma-overzicht van de geschiedenisperiode hebben de kinderen enkele keren je hulp nodig.

Je kan helpen bij het in herinnering brengen van :

Welke ziektes heeft je kind gehad? Vermeld alleen die ziektes die je wil meedelen. Bijvoorbeeld kinderziektes. *Zie dinsdag 11 januari 2000.*

In welke scholen is je kind geweest? De namen van de scholen, de gemeente, de namen van de kleuterjuffen en andere leraren. Zo mogelijk enkele anecdotes. *Zie woensdag 12 januari 2000*

Informatie over de huizen waarin het kind gewoond heeft. Bijvoorbeeld ook anecdotes in verband met het huis, de bouw ervan of vroegere bewoners. *Zie donderdag 13 januari 2000*

Informatie over gemaakte reizen. Foto's kunnen hierbij helpen, en mogen ook meegebracht worden, evenals souvenirs enz. *Zie vrijdag 14 januari 2000*

Informatie over de prilste jeugdherinnering. Wat weet je kind echt zélf nog. Dus geen informatie die via foto's of video ingewonnen wordt, maar die het kind zelf bewust herinnert. Bijkomende (latere) herinneringen kunnen wél aan de hand van foto's enz. gereconstrueerd worden. Foto's mogen ook meegebracht worden. *Zie maandag 17 januari 2000*

Herinneringen van de ouders zelf. Liefst herinneringen die teruggrijpen naar gebeurtenissen die dateren uit de jeugd van de ouders. Ouders mogen zelf een tekst maken of vertellen aan het kind, dat dan zelf de tekst maakt in de klas. *Zie dinsdag 18 januari 2000*

Herinneringen van de grootouders, liefst uit hun jeugd. Indien mogelijk kunnen de grootouders zelf een tekst maken. Ouders kunnen over hun ouders vertellen of opschrijven. *Zie woensdag 19 januari 2000*

Voornaam van het kind. Waarom heb je als ouder die bepaalde naam gekozen. Wat betekent hij? Kan je desnoods samen met het kind opzoeken. *Zie donderdag 20 januari 2000*

Familienaam: wat betekent hij? Vanwaar is de familie afkomstig? *Zie vrijdag 21 januari 2000*

Kan je een minieme vorm van stamboom opstellen samen met het kind? Jullie kunnen de namen van de grootouders geven, misschien zelfs van de overgrootouders (jullie grootouders). Verder hoeft niet, maar mag. *Zie maandag 24 januari 2000*

Met dank voor de medewerking,
Luc Cielen

MAANDAG 19 APRIL 1999

LITTEKENS:

Vertellen over twee littekens uit mijn jeugd.

1. Doorn van een acaciaboom in mijn linkerhand;
2. Ongeval met de fiets: litteken op mijn lip.

De kinderen vertellen of schrijven (na het vertellen zeker schrijven) over eigen littekens. Als ze er geen hebben, schrijven ze over littekens van anderen.

LET OP: iedereen heeft minstens 1 litteken: de navel (Janosch kwam dit vertellen in de speeltijd).

Een ander litteken dat veel mensen hebben is dat van de pokken op de bovenarm.

DINSDAG 20 APRIL 1999 : ZIEK

Over eigen ziekte vertellen, toen ik klein was.

MAZELEN: moi weer, binnen met koorts, grote dorst, maar mocht niet drinken.

AZIATISCHE GRIEP: ziek van school teruggekomen: moeder had me eerst met klets koud water wakker gemaakt, omdat ze niet geloofde dat ik ziek was.

Kinderen vertellen over eigen ziekten.

Schrijven dit daarna op.

WOENSDAG 21 APRIL 1999 : MIJN EERSTE SCHOOLDAG

Ik vertel over mijn eerste schooldag (in de kleuterschool, in de lagere school).

Kinderen vertellen over hun eigen eerste schooldag

Schrijven dit daarna op. Maken er een tekening bij.

LIJST van de scholen waar elk kind geweest is. Iedereen schrijft die lijst op, die lijst komt dus op het bord .

Ik vetel zelf over de huizen waar ik gewoond heb.

Grote Spouwen: Grootvader schoenmaker bij de kachel
boerderijbrand bij bureu.
bommen opraven

Hoeselt: ketelmuziek 's avonds eerste week.

Antwerpen: school (klooster) Sint Lievenscollege
Halewijnstichting (muziekschool)

Leuven boerderij: tuin, broodoven, kippen, konij-
nen
café, restaurant, winkel

Brasschaat kasteeltje waarin De Wingerd was.

Kalmthout villa met tuin

De kinderen vertellen zelf en schrijven dat op. Ook tekening van het eigen huis erbij.

Lijst van de adressen waar ze gewoond hebben.

VRIJDAG: MIJN REIZEN

Ik vertel zelf eerst over de reizen waar ik aan deelnam als lid van het Halewijnkoor.

1. De kinderen vertellen over hun eigen reizen - meestal vakantie-reizen. Ze schrijven daarna over 1 of enkele reizen een korte tekst.
2. Dan maken ze een lijst van de reizen die ze gemaakt hebben. Als dat in chronologische volgorde kan, mag dat zo genoteerd worden: we proberen het in elk geval chronologisch te schikken.
3. Tekening over een van de reizen.

MAANDAG: MIJN EERSTE HERINNERING

Ik vertel zelf mijn eerste herinnering: brand van boerderij

1. De kinderen schrijven over hun eerste herinnering
2. Lijst van herinneringen maken: wat weten ze nog zelf , wat weten ze via ouders, broers-zussen, foto's, video's enz.

DE TIJD: DE NORNEN : deze naam betekent : fluisteraarster
zie: Godenverhalen uit de Edda

URD : verleden
WERDANDI : heden
SKULD : toekomst

DE MOIREN

of DE SCHIKGODINNEN (zij die beschikken, die het lot bepalen)
dochter van EREBOS en NACHT (NYX)

CLOTHO : spint de levensdraad, heeft een **spindel**
LACHESIS : meet de draad met haar **meetlat**
ATROPOS : heeft een **schaar** om de draad af te knippen. De klein-
ste, maar ook de verschrikkelijkste

blad 14 TIJDREKENING

seconde: wat kan ik doen op 1 seconde? (opschrijven)

minuut: wat kan ik allemaal doen op 1 minuut tijd?

uur: wat kan ik allemaal doen op 1 uur tijd?

dan: lijst van tijdrekening. Zie volgend blad.

Een minuut duurt seconden
Een uur duurt minuten
Een dag duurt uur
Een etmaal duurt uur
Een week bevat dagen
Een week duurt uur
Dat zijn minuten
Een maand duurt of ... of ... dagen

De maanden
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
hebben 31 dagen
Alles tesamen zijn dat dagen

De maanden
.....
.....
.....
.....
hebben 30 dagen
Dat zijn tesamen dagen

De maand
heeft dagen,
in een schrikkeljaar heeft deze maand
..... dagen.

Een gewoon jaar heeft dagen
Een schrikkeljaar heeft dagen
Een gewoon jaar heeft weken en
..... dagen
Een schrikkeljaar heeft weken en dagen

Een LUSTRUM is jaar
Een DECENNIUM is jaar
Een JUBILEUM is jaar
Een GOUDEN JUBILEUM is jaar
Een ZILVEREN JUBILEUM is jaar
Een DIAMANTEN JUBILEUM is jaar

Een EEUW is jaar
Een MILLENNIUM is jaar
Een ERA: een heel lang tijdperk
Een EON is een heel lang tijdperk: eeuwenlang

De 21e eeuw begint op 2001
De 20e eeuw begon op
..... en eindigt op
De 19e eeuw begon op
..... en eindigde op
De 18e eeuw begon op
..... en eindigde op
De 17e eeuw begon op
..... en eindigde op
De 16e eeuw begon op
..... en eindigde op
De 15e eeuw begon op
..... en eindigde op
De 14e eeuw begon op
..... en eindigde op

IN WELKE EEUW liggen deze jaartallen:

1945:
1648:
1302:
1099:
800:
397:
33:

Hoeveel jaar van 1890 tot 1910 ?
Hoe oud is Mozart geworden? (1756 -
1791)
Hoe oud is Van Beethoven geworden ?
(1770 - 1827)

In welk jaar stierf Guido Gezelle? Hij is
geboren in 1830 en werd 69 jaar oud.
In welk jaar stierf Karel de Grote, Hij werd
geboren in 742 en werd 72 jaar oud.
In welk jaar werd Keizer Karel geboren?
Hij stierf in 1558 en werd 58 jaar oud.

De Twintigste eeuw

opzoeken: Albert Einstein
Adolf Hitler
Pablo Picasso
The Beatles
George Gershwin
Mahatma Gandhi

auto - vliegtuig - raket - ruimtevaart - duikboot - radio - tv - video - computer
twee wereldoorlogen -

De 19e eeuw

opzoeken Napoleon Bonaparte
Ludwig van Beethoven
Johann Wolfgang von Goethe

trein - film - stoomboot - foto - grammofoon - telefoon

De 18e eeuw

opzoeken Wolfgang Amadeus Mozart
Johann Sebastian Bach
Georg Friedrich Händel

Franse revolutie - luchtballon

De 17e eeuw

uitvinding: opera

De 20e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Albert Einstein				
Adolf Hitler				
Pablo Picasso				
The Beatles				

De 19e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Napoleon Bonaparte				
Ludwig van Beethoven				
Vincent Van Gogh				
Hendrik Conscience				

De 18e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Wolfgang A. Mozart				
Johan Sebastian Bach				
Georg Friedrich Händel				
Johann W. von Goethe				

De 17e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Lodewijk XIV (14e)				
Pieter Paul Rubens				
De La Fontaine				
Claudio Monteverdi				

De 16e eeuw

Tijl Uilenspiegel (boek)
Sint Pieters in Rome gebouwd
1e reis rond de wereld (Magellaan)
Nieuwe kalender: Gregoriaanse kalender
Inname van Breda : het turfschip (1590)

De 15e eeuw

Rondvaart rond Afrika
De ontdekking van Amerika (Columbus)

De 14e eeuw

uitvinding van de boekdrukkunst (Gutenberg rond 1448)
eerste boek in België: Dirk Martens in Aalst in 1473
gebruik van het kompas in Europa: door Portugees Ferrand in 1483 (?)
gebruik van buskruit in Europa (slag bij Crécy) (?)

De 13e eeuw

Gotische kathedralen
Guldensporenslag (1302). De Vlaamse Leeuw
Eerste boeken in het Nederlands
Van de vos Reynaerde

De 16e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Keizer Karel	1500	1558		
Michelangelo	1475	1564		
Martin Luther	1483	1546		
Pieter Bruegel	1525	1569		

De 15e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Jeanne D'Arc	1412	1431		
Leonardo da Vinci	1452	1519		
Columbus	1451	1506		
Gutenberg	1394	1468		

De 14e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Geert Groote	1340	1384		
Petrarca	1304	1374		
Giotto	1266	1337		
Geoffrey Chaucer	1343	1400		

De 13e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Dante Alighieri	1265	1321		
Franciscus van Assisi	1181	1226		
Marco Polo	1254	1324		
Jacob van Maerlant	1221	1300		

De 12e eeuw

voor het eerst papier gemaakt in Europa: Spanje (door de Arabieren)
eerste universiteiten (Bologna, Parijs)
Riddertijd: burchten, tornooien
Eerste middeleeuwse steden (Brugge)
Grote kloosters (Citeaux)

De 11e eeuw

de kruistochten (Godfried van Bouillon)
de verovering van Engeland door Willem de Veroveraar 1066

De 10e eeuw

uitvinding van het uurwerk (torenklok) door paus Silvester
Noormannen en Vikingen
Vikingen in Vinland (Amerika)

De 9e eeuw

Europa verdeeld in 3 delen (843, verdrag van Verdun)
scholen bij de kloosters

De 12e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Chrétien de Troyes	? 1140 ?	1188		
Hildegarde van Bingen	1098	1179		
Hendrik van Veldeke	?	?		
Keizer Barabarossa	1152	1190		

De 11e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Godfried van Bouillon	1061	1100		
Willem de Veroveraar	1027	1087		
Guido van Arezzo	990	1050		
Pieter de Kluizenaar	1050	1115		

De 10e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Leif Ericsson	?	?		

De 9e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Karel de Grote	742	814		
Lodewijk de Vrome	778	840		
Karel de Kale	823	877		
Eginhard	770	840		

De 8e eeuw

Willibrord (658 - 739)
Karel Martel (689 - 741)

De 7e eeuw

Mohammed (570 - 632)
Koning Dagobert (608 - 639)

De 6e eeuw

Paus Gregorius de Grote (540 - 604) (Gregoriaanse zang)

De 5e eeuw

Attila (410 - 453)
Koning Arthur (? - ?)
Clovis (Chlodovech) (466 - 511)

NIBELUNGENLIED

De 8e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Willibrord	658	739		
Karel Martel	689	741		

De 7e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Mohammed	570	632		
Dagobert	608	639		

De 6e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Gregorius	540	604		

De 5e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Attila	410	453		
Arthur	?	?		
Clovis (Chlodovech)	466	511		

De 4e eeuw	De heiligen Maarten, Sinterklaas, Antonius, Hiëronymus	
De 3e eeuw	christenvervolgingen Mithras-eredienst glasproductie steeds meer Rome bestaat 1.000 jaar	
De 2e eeuw	Ptolemaios Keizer Hadrianus Tacitus	1e wereldkaart muur van Hadrianus
De 1e eeuw	Christus Johannes De Doper keizer Augustus	uitbarsting Vesuvius (79)(Pompei) Jeruzalem vernield (70)

De 4e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Sint Maarten	316	397		
Sinterklaas	?	?		
Sint Antonius	251	356		
Hiëronymus	347	420		

De 3e eeuw: van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor

De 2e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Ptolemaios	100	170		
Hadrianus	76	138		
Tacitus	55	120		

De 1e eeuw : van tot

	geboren in	gestorven in	hoe oud?	bekend voor
Jezus Christus	1	33		
Johannes De Doper	-1	27		
Keizer Augustus	-63	14		

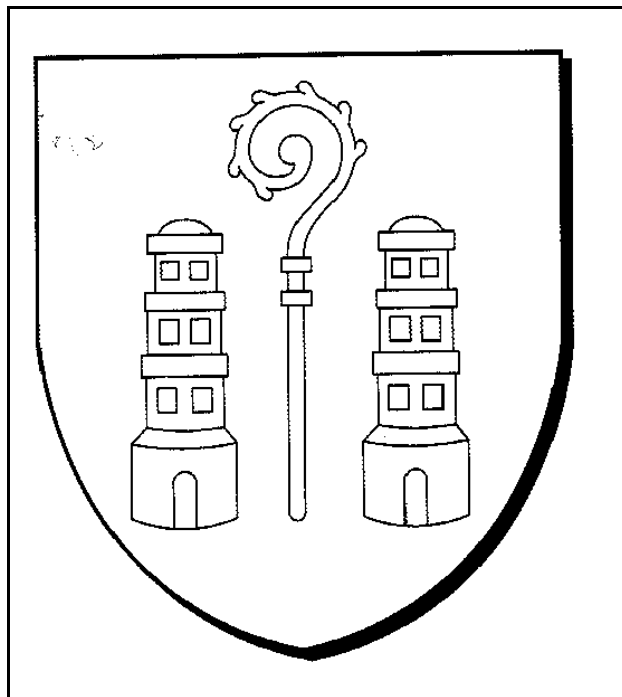
blad 20 KALMTHOUT

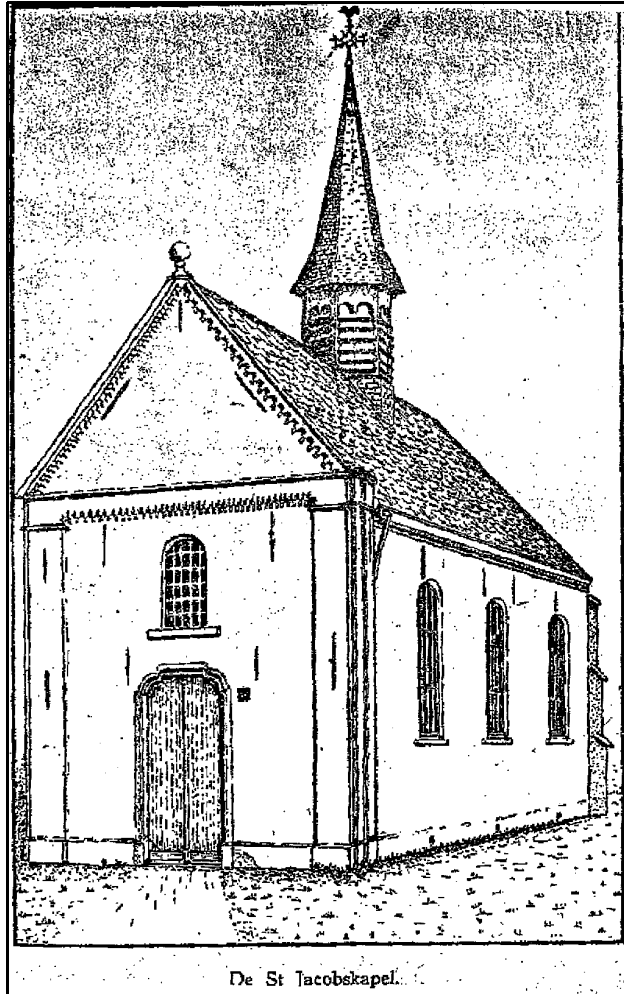
Voorgeschiedenis

Eerste vermelding

Ontwikkeling van het dorp in grote lijnen: kerk
molens

tekst (om te dicteren en/of op bord te zetten)

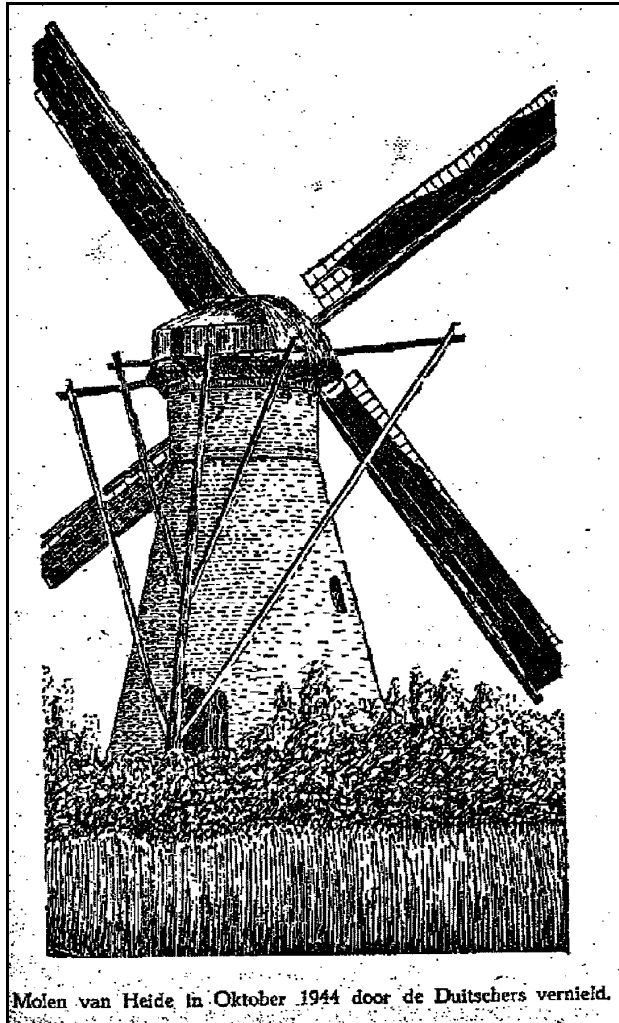
blad 21 KALMTHOUT: TURF

geschiedenis van turf
Inname van Breda

(tekst om te dicteren en/of op bord te zetten om te kopiëren)

Sommige vennen in Kalmthout groeiden dicht met veenmos. Dat vormde een soort moeras. Takken en boomstammen en andere planten vergingen daarin. Na vele jaren vormde dat een harde laag die de mensen uitgroeven en in stukken sneden om op te branden in de open haard. In Kalmthout werden vaarten gegraven om de turf op smalle scheepjes naar Roosendaal te brengen. Dat zijn de turfvaarten. Vandaar ging de turf naar andere dorpen en steden zoals Antwerpen, Breda en Bergen-op-Zoom.

Een plaats waar turf werd gevonden noemden de mensen vroeger een moer. Nieuwmoer was het gehucht van Kalmthout waar veel turfstekers woonden.

Meester Smeyers

Vroeger stond het schooltje waar nu de markt is. Dicht bij de St-Jacobskapel. De school was een laag gebouw, met een lemen vloer. Er hing niks aan de muren. De vensters waren klein, en waren afgedekt met geolied papier. De houten banken stonden dicht opeen. Er was 1 houten stoel en een soort bord.

Verwarming: een haard waarin turf werd gestookt. De kinderen brachten die turf mee.

in 1587 was er al een school.

in 1650 werd Nicolaas Smeyers onderwijzer.

Wat moest hij de kinderen leren?

gebeden voor de kerk

catechismus

psalmen

kerkzang

moest zelf orgel spelen

moest heel sierlijk schrijven

lezen

schrijven

rekenen

Goede manieren

de kinderen zaten het grootste deel van de dag in de school en in de kerk.

Smeyers leerde meer dan moest:

Frans

Hij kreeg leerlingen uit: Kalmthout, Achterbroek, Putte, Kapellen, Antwerpen, Roosendaal, Bergen-op-Zoom. Die kinderen verbleven bij mensen in het dorp.

Hij verdiende toen 250 fr per jaar.

Had recht op: 12 tonnen turf, 300 mutsaards, en moest geen taks betalen op 3 tonnen bier.

1655: school wordt overgebracht naar gebouw naast de kerk. Smeyers ontslagen: had de verhuis geboycot Wordt in 1657 echter weer aangenomen en geeft dan les in de nieuwe school (nu gemeentehuis)

tekst om gedeeltelijk te dicteren en/of op bord te zetten om te kopiëren